

да буде по тој вољи) с тим да власт може да се пренесе на другог, да се неко други „овласти“ да ту власт врши у туђе име. Наспрам ње, национална сувереност претпоставља да је суверен не појединац (удружен у народу), него нација. Нација је тековина развоја модерне капиталистичке државе која је разбила сваку врсту локализама; извела појединца из провинцијског живота и сместила га у ширу друштвену, економску, културну и политичку ситуацију која се означава као нација и која се препознаје по томе што је то посебно биће које има и своју свест другачију од оне која је постојала у народу и ранијим примитивним заједницама (племенима и сл.). Сада нација има вољу коју делегира својим представницима који су самостални у изражавању те воље. Нација је недељива целина, различита од појединаца који је сачињавају. Она је једино суверена па грађани у њој не могу сами да врше сувереност него само да представљају суверену вољу нације. Пошто сувереност припада нацији као колективној личности то она мора да има своје представнике преко којих врши ту сувереност, док код народне суверености сваки појединац има део те суверености и сам је непосредно врши. Зато теорија народне суверености претпоставља непосредну демократију, док теорија националне суверености претпоставља представничку демократију. Та представничка демократија значи да се суверена власт врши посредством представника које народ бира захваљујући свом бирачком праву које остварује на слободним и непосредним изборима. И управо главни задатак те демократије је да омогући да се изрази права воља грађана (бирача) и да они изаберу праве представнике који ће на најбољи начин да врше њихову вољу. Но проблем представничке демократије је у томе што не може на задовољавајући начин да реши однос између бирача и њихових представника па по квалитету вршења власти (суверености) заостаје за непосредном демократијом где је успостављено јединство субјекта и објекта власти, где скупштина свих грађана чини једину институцију власти и где се у правом смислу остварује јединство свих државних функција. Како је непосредна демократија идеал који је пожељан али и тешко остварљив (и то само у малим заједницама) а представничка демократија је нужност савремене простране и многољудне државе, то се прибегава комбинацији једног и другог па се успешно примењује полунепосредна демократија. То би био такав систем у коме суверену власт врше изабрани представници грађана али и сами грађани непосредно-путем институција непосредног одлучивања (иницијативе, референдума и сл.) чиме се практично на једном месту комбинују добре